

УДК 785.7:780.614.1Лик_домер]:78.071Івко|(477)(045)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/62-1-8>

Світлана БІЛОУСОВА,
orcid.org/0000-0002-0594-2035
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри народних інструментів
Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського
(Київ, Україна) kolesniksv@ukr.net

КАМЕРНИЙ ОРКЕСТР «ЛИК ДОМЕР» – ЕТАПИ ТВОРЧОСТІ (ДО 30-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ)

У статті розглядається багаторічна творча біографія камерного оркестру домристів «Лик домер» під проводом заслуженого артиста України, професора Валерія Микитовича Івка. Висвітлюється надбання славетного колективу, яскраве мистецтво якого уособлює собою сучасний рівень академічного домрового виконавства.

Вперше в науковій літературі структурується 30-річна діяльність оркестру «Лик домер». Виділяються Донецький та Київський періоди функціонування творчого колективу з аналізом принципів кадрової політики, творчих та організаційних завдань кожного з них. На основі проведеного порівняння двох періодів досліджуються особливості, притаманні етапам підготовки оркестру до публічних виступів, становлення й розквіту виконавської майстерності оркестрового виконання, фіксуються спільні та відмінні риси. Генеральними аспектами комплектування колективу названо належність учасників до виконавської школи В. Івка та впровадження її принципів в ансамблевий стиль гри. В роботі уточнюється та доповнюється інформація про склад оркестру різних років. Стисло характеризуються творчі постаті окремих учасників, наслідувачів школи В. Івка, які значною мірою підтримують сформований імідж відомого колективу. Проводиться огляд концертної діяльності оркестру, зокрема, вперше надається інформація про організацію та плин Київського періоду творчості оркестру з 2015 року.

Автор статті торкається низки питань, пов'язаних із необхідністю збереження традицій та засад авторської школи домрового виконавства Валерія Івка, пошуком нових методів їх впровадження для вдосконалення рівня оновленого оркестру на сучасному етапі.

Головними й визначальними установками, що незмінно ефективно дозволяли створювати, відроджувати, шліфувати грані майстерності на всіх етапах розвою оркестру називаються три базові: загальна артикуляційна дисципліна, підпорядкованість єдиним принципам формування інтонаційного мислення, усвідомлення й дотримання технології розгортання інтонаційного процесу в музичному часі.

Принципи, покладені в основу творчого кредо оркестру, підтвердили свою ефективність та дієвість, а тому можуть стати визначальними у стратегічних напрямках подальшого розвитку домрового виконавства як складової вітчизняного струнно-ципкового інструментального мистецтва.

Ключові слова: струнно-ципкове мистецтво, домрове виконавство, оркестровий стиль, камерний оркестр «Лик домер».

Svitlana BILOUSOVA,
orcid.org/0000-0002-0594-2035
Candidate of Art,
Associate Professor at the Department of Folk Instruments
Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music
(Kyiv, Ukraine) kolesniksv@ukr.net

CHAMBER ORCHESTRA “LYK DOMER” – STAGES OF CREATIVITY (ON THE 30TH ANNIVERSARY OF ITS CREATION)

The article discusses the long-term creative biography of the domra chamber orchestra “Lyk Domer” under the leadership of the Honored Artist of Ukraine, Professor – Ivko Valerii Mykytovych. The property of the famous team is highlighted; whose bright creative activity embodies the modern level of the academic domra performance.

For the first time in the scientific literature, the 30-year activity of the “Lyk Domer” orchestra is structured. The Donetsk and Kyiv periods of the functioning of the creative team are distinguished with an analysis of the principles of the personnel policy, creative and organizational tasks of each of them. Based on the comparison of the two periods, the features characteristic of the stages of preparation for the functioning of the orchestra, the formation and flourishing of the mastery of the orchestral performance are investigated, common and distinctive features are recorded. The general aspects of the staff acquisition are the belonging of the participants to the performing school of Ivko Valerii, and the introduction of its principles into the ensemble playing style. The work clarifies and supplements the information about the composition of the orchestra of the different years. The creative figures of the individual participants, successors of the

school of Ivko Valerii, who largely support the established image of a well-known team, are briefly characterized. A review of the orchestra's concert activities is being held, in particular, for the first time the information on the organization and course of the Kyiv period of the orchestra's work since 2015 is provided.

The author of the article raises a number of the issues related to the need to preserve the traditions and foundations of the author's school of the domra performance by Ivko Valerii, a search for the new methods of their implementation to improve the level of the updated orchestra at the present stage.

The main and defining guidelines, which invariably effectively allowed creating, reviving, polishing the edges of the mastery at all stages of the development of the orchestra, are three basic ones: general articulatory discipline, subordination to the uniform principles forming of the intonation thinking, awareness and observance of the deployment technology in musical time.

The principles underlying the orchestra's creed have proven their efficiency and effectiveness, and therefore can become decisive in the strategic directions for the further development of the domra performance as a component of the national string-plucked instrumental art.

Key words: string-plucked art, domra performance, orchestral style, chamber orchestra "Lyk Domer".

Постановка проблеми. Революційною віхою піднесення удосконалених народних інструментів в Україні стало започаткування їх академізації М. Гелісом, В. Комаренком, Г. Хоткевичем у ХХ ст. Унікальною рисою цього процесу стала стрімкість його розгортання. Активна фаза, яка характеризується передусім встановленням повного циклу фахової професійної освіти та появою оригінального репертуару охоплювала 1930–1960 роки. Формування шкіл домрового виконавства, активізація наукових досліджень, створення професійними композиторами музики для домри сприяло якісно новому зсуву в домровому виконавстві, а також спрямувало подальші вектори розвитку. Одним з його напрямів та яскравою ілюстрацією рівня сучасного українського академічного струнно-щипкового виконавства є 30-річна діяльність камерного оркестру домристів «Лик домер», засновником, художнім керівником та диригентом якого був видатний музикант, заслужений артист України, професор Валерій Микитович Івко (1941–2022).

Аналіз досліджень. Творчі надбання оркестру широко висвітлювались у пресі, науковій літературі до 2014 року. Матеріали містять відомості про постать В. Івка, в них визначаються основні параметри творчого кредо колективу описуються та аналізуються чисельні схвальні рецензії та відгуки на концертну діяльність (С. Білоусова, В. Варнавська, Т. Філатова, Т. Литвинець). У значному масиві наукової літератури, на основі сучасних досліджень у галузі органології та етноорганології, в яких виявляються закономірності розвитку народних інструментів та їх вбудовування в загальну систему функціонування академічних інструментів (А. Черноіваненко) згадується камерний оркестр «Лик домер». Його внесок у збагачення української музичної культури в контексті досягнень ансамблево-оркестрового струнно-щипкового мистецтва останніх десятиліть досліджується у працях виконавців-домристів (С. Білоусова, Я. Данилюк, І. Кольц).

Втім, 30-річна діяльність оркестру (на чолі В. Івка), виконавський стиль й засади інтерпретування музики якого значною мірою формують та відображують обличчя сучасної академічної домри, заслугове більш ретельного розгляду.

Мета статті. Доволі значний пласт інформації про здобутки оркестру ще не ставав предметом оприлюднення для мистецького загалу. Актуальним завданням видається її узагальнення, систематизація та послідовний аналіз. Виділення етапів творчого зростання колективу, висвітлення проблем, з якими стикається колектив, що пройшов 30-річний рубіж, визначення ролі діяльності оркестру в поглибленні процесу академізації сучасного домрового виконавства в Україні становить мету статті.

Виклад основного матеріалу. Домрове виконавство, незважаючи на доволі локальний вид творчості, адже наразі можемо говорити про його розповсюдження в Україні та деяких країнах пострадянського простору, вже давно підтвердило свою цінність й самодостатність. Як один з видів академічного струнно-щипкового мистецтва, виконавство на домрі набуло певних традицій, що сформувались впродовж аматорського, а згодом й професійного музикування у ХХ–ХХІ ст. Маючи низку загальних і відмінних особливостей у встановленні таких традицій, кожен з регіонів зробив свій вклад до скарбниці музичної культури України.

Домрове мистецтво Донецького краю, де найпізніше встановився повний цикл для здобуття професійної музичної освіти, напрочуд швидко долучилося до сучасного процесу академізації. Формування традицій гри на струнно-щипкових інструментах на Донеччині відбувалось під певним впливом західноєвропейських моделей організації ансамблево-оркестрового музикування, серед яких і камерний оркестр. Ретельний аналіз документальних джерел, переважно періодичних, щодо домрового виконавства на Донеччині виявив доволі велику кількість домрових оркестрів,

їх розповсюдженість у регіоні (Білоусова, 2021). Водночас, як і по країні, у 1920-ті роки тут надзвичайну популярність мали оркестри мандоліністів «неаполітанського» та інших типів з мандолінами у складі, наприклад, у Маріуполі та Стаханові (Кадієвці). Цілковито природньо, що з появою чотириструнної домри, нею були замінені мандоліни (Білоусова, 2021: 35). Репертуар таких колективів, орієнтований здебільшого на твори класико-романтичного періоду й частково на оригінальну музику, у зразках якої відчутне наслідування композиційних принципів, притаманних західноєвропейській музичній культурі, лише підкреслює її вплив і тяжіння до відповідності її закономірностям.

Етапи становлення домрового виконавства у Донбасі було розглянуто автором статті у дисертаційному дослідженні, де четвертий етап пов'язується з діяльністю в Донецьку Валерія Івка. Завдяки авторській методи, музикант створив донецьку школу домрового виконавства, а в якості одного з її визначних аспектів стала поява потужної вертикалі послідовників. Кількісний показник цілком логічно позначився на необхідності якісних змін у виконавстві, що обумовило створення камерного оркестру домристів-віртуозів. Про ідею та мету створення колективу Валерій Івко розлого розповідає в чисельних інтерв'ю (Литвинець, 2007: 272).

Датою заснування оркестру прийнято вважати 28 травня 1992 року, коли відбувся перший концерт. Цій події передувала масштабна робота Валерія Івка з однодумцями за трьома напрямками: комплектація складу учасників; підбір й підготовка музичного матеріалу; тривалий репетиційний процес. В Донецьку оркестр проіснував до травня 2014 року, адже більшість учасників колективу була змушена покинути Донецьк. Художній керівник оркестру – Валерій Івко продовжив свою педагогічну діяльність у Київській музичній академії та понад усе мріяв відродити «Лик домер». І вже влітку 2015 року оркестр відновив свою концертну практику. До оркестру увійшли переведені до НМАУ імені П. І. Чайковського студенти класів домри В. Івка та С. Білоусової, а також частина учасників минулого складу колективу, що тепер мешкають у Чернігові, Нікополі, Сумах.

Зважаючи на цей факт можемо говорити про два періоди у творчому житті оркестру – *Донецький* (1992–2014) та *Київський* (з 2015). Відповідно кожен з періодів має певні етапи. В Донецькому виділимо наступні: перший етап (1992–1997), другий (1997–2003) та третій етап (2003–2014).

Першому, підготовчому етапу, який позначений п'ятирічним терміном, притаманні завдання, з якими зазвичай стикається новостворений колек-

тив – втілення ідеї, її матеріалізація, з одночасним вирішенням репертуарних та кадрових питань. Специфіка монотембрового домрового оркестру, з інструментом, естетико-культурне сприйняття якого певною мірою обмежене стереотипами про «народність», одразу виявив проблему відбору музичного матеріалу. Головним його критерієм був пошук творів, які б гармонічно поєднували художній задум з акустичним втіленням домровими засобами. Програма першого концерту, представлена доволі різнобарвною жаровою та стильовою палітрою, виглядала дещо строкатою. Втім, її вибір обумовлений такими факторами: необхідністю продемонструвати органічне втілення більшості творів барокового та класичного репертуару у домровому звучанні; необмежені колористичні можливості монотембрового домрового оркестру. Кадрове комплектування оркестру від перших років й впродовж всього існування зберігало визначальний принцип – належність до школи В. Івка або наслідування певного комплексу виконавських засад та відповідність рівню колективу, що позиціонував себе як спільність солістів-віртуозів. Кульмінаційним творчим епізодом цього етапу стали тріумфальні гастролі у Німеччині, де посеред різних концертних програм Валерій Івко у супроводі оркестру блискуче представив цикл А. Вівальді «Пори року». Публіка була зачарована відродженням духу геніальної музики у звучанні домри – одного з сучасних нащадків стародавніх струнно-щипкових інструментів.

Другий етап позначений впровадженням принципів настанов донецької виконавської школи як основи ансамблевої гри та формуванням репертуарних пріоритетів. Перше ілюструвало високо художній виконавський потенціал учасників колективу (учнів В. Івка та їх вихованців), друге дозволяло продемонструвати новий рівень якості у створенні «оригінальних інтерпретаторських версій» (Литвинець, 2007: 271). Водночас, ці завдання були спрямовані на заохочення професійних композиторів до співпраці, як можливості творчої реалізації у нових тембральних умовах. Адже цілком слушною є думка, що: «у плані градусу відкритості до новацій удосконалені народні інструменти як «новобранці» відрізняються вигідними якостями ентузіазму й «свіжості»» (Черноіваненко, 2021: 597). Особливо плідно репертуарну скарбницю оркестру різностильовою музикою в цей час поповнюють С. Мамонов, Є. Мілка, О. Некрасов, О. Скрипник.

Третій етап – творчий розквіт оркестру. Останній етап Донецького періоду визначається як центральний, адже він завершує процес створення власного творчого обличчя, з індивідуальним сти-

лем виконавства. Його сутність полягає не лише у низці специфічних виразових характеристик і особливостей, а й в узгодженій всіма учасниками принциповій позиції у погляді на загальні музичні закономірності. Унікальна риса – багатошарова віртуозність усіх складових виконавського процесу з піком, інтонованою віртуозністю у «одночасовості оркестрової вертикалі», дозволила матеріалізуватися головній ідеї створення оркестру – «академізації оркестрового стилю домрового виконавства» (Варнавська, Філатова: 17).

Дозволимо собі нагадати та доповнити склад оркестру Донецького періоду. З 1992 по 2014 рік до групи *перших* домр входили: Василь Кисіль, Світлана Колесник (Білоусова), Ірина Романова, Ольга Панкова, Тетяна Петрова, Світлана Козлова, Лідія Сахарова, Наталія Копилова, Анна Мірошниченко, Василь Раделицький, Карина Туманська, Тетяна Бистрова, Тетяна Вісич, Дарина Гуменюк.

Групу *других* домр склали: Тетяна Сетт, Тетяна Горохова (Єрмолінська), Ірина Бойко, Вікторія Семеняка (Онолова), Оксана Земляна (Арманова), Любов Мартинішина, Анатолій Пряхін, Таміла Литвінець, Анна Ісакова, Ольга Шеїна, Ірина Філіпенко (Мартинішина). *Альти* – Людмила Вальчук, Валентина Гришкова, Олена Ледвижко (Іванова), Євгенія Лебідь, Тетяна Козаченко (Гуртяк), Юлія Хрипунова (Куртева), Олена Саїк; *тенори* – Кристина Роянова, Павліна Маркевич (Євпак), Наталія Гоц (Рассолова), Ольга Пряхіна; *баси* – Володимир Заболотний, Дмитро Кириченко, Олександр Бахолдін, Андрій Струков, Світлана Андрух, Анна Терехова, Любов Мартинішина, Василь Раделицький; контрабас – Євген Мілка, Денис Грубський.

Останньою, доволі символічною творчою подією, якою було припинено Донецький період творчості колективу стала участь у фестивалі української літератури, що проходив у відомому на той час здебільшого культурними ініціативами центрі «Ізоляція». У заходах до 150-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка оркестр «Лик домер» представив програму, переважно з творів українських композиторів.

З 2015 року оркестр відновлює свою діяльність у Києві. Особливістю другого, Київського періоду творчої біографії оркестру, який охоплює 2015–2022 роки, є часткове повторення етапів першого. Водночас є низка відмінностей. У другому періоді оркестр двічі зазнавав кардинальних змін, тому підготовка й становлення в нових умовах проходили прискорено, стиснуто в часі. Колектив значно оновив свій склад, проте його часткою залишились артисти минулих років. У травні

2015 року відбувся перший концерт, й надалі до оркестру входили: *перші* домри – Світлана Білоусова, Марія Раєвська, Катерина Трусколо, Михайло Корсун, Дарина Гуменюк; *другі* – Анатолій Пряхін, Лідія Сахарова, Оксана Учителева, Катерина Попова, Анастасія Зотіна, Аліна Прокопенко (Подлипенська); *альти* – Олексій Хоменко, Оксана Арманова (Земляна), Анастасія Кузьмиченко, Марія Дмитрієва, Маргарита Нечипоренко, Катерина Ватченко, Катерина Борисова; *тенори* – Олена Бурко, Наталія Гоц (Рассолова), Анастасія Дякова; *баси* – Ростислав Колотухін, Василь Раделицький, Олексій Шевченко, Антон Чеботарьов, *контрабас* – Тарас Вільбовець.

Окремо зауважимо, що учасники оркестру «Лик домер» Донецького періоду – Наталія Гоц, Дарина Гуменюк, Оксана Земляна, Анатолій Пряхін, Василь Раделицький продовжили свою педагогічну й творчу діяльність у різних містах України, а отже, змушені були долати значні відстані аби підтримувати репетиційний процес та брати участь у концертах. Музиканти гідно впроваджують атрибути виконавської школи В. Івка й демонструють її ефективність в нових середовищах, тому вважаємо за необхідне надати стислі творчі портрети окремих з них.

Анатолій Пряхін – лауреат міжнародних конкурсів, артист оркестру з 1993 року. Випускник Луганського музичного училища, закінчив Донецьку державну музичну академію імені С. С. Прокоф'єва (клас засл. арт. України В. М. Івка). У складі квінтету «Мелодія» Донецької обласної філармонії вів яскраву концертну діяльність в Україні та Європі. Непересічний хист до викладацької роботи дозволив А. Пряхіну, спираючись на принципи свого наставника Валерія Івка, утворити власний педагогічний почерк. Працюючи в музичній школі та музичному училищі Донецька, музикант сформував потужний клас домри та забезпечив спадкоємність традицій донецької школи. Серед його учнів випускники музичних училищ Донецька, Чернігова, ДДМА ім. С. С. Прокоф'єва, НМАУ ім. П. І. Чайковського. 2014 року з початком війни музикант переїжджає до Чернігова, стрімко впроваджує вже апробовану систему педагогічних поглядів та створює помітний творчий осередок. Анатолій Пряхін веде активну виконавську діяльність в дуеті («Деканте») з лауреатом міжнародних конкурсів Дариною Гуменюк та як диригент оркестру й керівник дитячого ансамблю «Дзвіночок». Є автором багатьох аранжувань та транскрипцій музики українських композиторів для різних ансамблів.

Наталя Гоц (Рассолова) – випускниця Донецького музичного училища, закінчила ДДМА ім. С. С. Прокоф'єва (клас домри Сетт Тетяни Михайлівни). До гри в оркестрі долучилась 2000 року. У 2014 році переїхала з Донецька до м. Суми, де працює у музичній та спеціалізованій школах. Значне місце у педагогічній діяльності Н. Гоц займає робота з обдарованими учнями у класі домри й гітари. За період з 2014 по 2022 роки її вихованці здобували призові місця у змаганнях різного рівня виконавської майстерності, серед яких міжнародні «Арт-Домінанта», конкурс ім. Є. Станковича. Випускники Н. Гоц продовжують навчання в Сумському музичному училищі. Педагогічні та організаторські здібності Н. Гоц проявились в активній концертній і конкурсній діяльності як керівника ансамблю гітаристів «Гармонія». Результатом роботи з колективом стали нагороди вищого гатунку чисельних всеукраїнських та міжнародних конкурсів.

Н. Гоц, неймовірно музично обдарована виконавиця, не припиняє вдосконалювати власну професійну майстерність (у скарбничці досягнень впродовж 2017–2021 років отримання Гран-Прі та лауреатських звань міжнародних конкурсів), грає в ансамблях викладачів («Ad libitum», «Феєрія»). Активна концертна діяльність у якості солістки, артистки ансамблів, оркестрів не обмежується містами України. Щорічно бере участь у фестивалях країн Європи (Італія, Іспанія, Португалія та Франція).

Арманова (Земляна) Оксана – випускниця Криворізького музичного училища, закінчила ДДМА імені С. С. Прокоф'єва (клас домри Максименко Ірини Миколаївни). Артистка оркестру – з 1996 року до 2004 року, з 2017 знов увійшла до складу колективу. Працює старшим викладачем по класу домри, гітари в КЗ «Нікопольська міська школа мистецтв № 1», є керівником оркестру народних інструментів та ансамблю народних інструментів. Наслідування основоположних принципів педагогічної та виконавської методики В. Івка, особлива музична чуйність у поєднанні з потужною творчою енергією виявляються у різнобічних досягненнях. Учні О. Арманової є лауреатами регіональних, обласних, Всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Колективи, які очолює О. Арманова ведуть активну творчу діяльність. Під її орудою ансамбль та оркестр набули особливої виконавської манери, що вирізняється вишуканістю й глибокою виразовою змістовністю й незмінно находили відгук у слухачів та визнання на змагальних заходах. Впродовж 2014–2021 років колективи понад 10 разів отримували лауреатські звання різноманітних конкурсів.

Навіть побіжний огляд творчих здобутків особистостей, які тривалий час були частиною оркестру, їх успішна діяльність допоможуть зрозуміти феномен швидкого відродження оркестру.

За останні роки колектив вів концертну діяльність переважно в Україні, що було зумовлено об'єктивними факторами. Втім, «Лик домер» неодноразово представляв різноманітні концертні програми, у тому числі в авторських вечорах Валерія Івка, Володимира Рунчака (НМАУ імені П. І. Чайковського, 2016, 2019). Співпраця з видатним музикантом Володимиром Зубицьким, розпочата ще в Донецьку, мала плідне продовження (НСКУ – 2018, Житомирська філармонія – 2018, Шостка – 2019). Славетний колектив яскраво демонстрував свою творчість у міжнародних фестивалях класичної музики, серед яких: «Слобожанська фантазія» (Суми, 2017), «Поліська рапсодія» (Шостка, 2019), «КиївМузикФест» (Київ, 2019). На знаному фестивалі в Києві була представлена програма «Домра. Сучасний погляд», основу якої склали твори для домрового оркестру українських композиторів нашого часу. 2017 року було організовано концерт оркестру «Лик домер» до 25-річчя від дня заснування. Ювілейний захід був записаний на радіо та транслювався на каналі «Культура».

З 2018 року світ стикнувся з викликом у вигляді пандемії, що суттєво вплинуло на можливість проводити творчу діяльність, особливо колективну. Проте неймовірними зусиллями «Лик домер» підтримував прагнення до творчості й неодноразово демонстрував своє мистецтво в концертних програмах у стінах академії та отримав Гран Прі міжнародного фестивалю (Болгарія).

Військове вторгнення сусідньої держави в Україну 2022 року знову поставило оркестр на межу виживання, адже частина учасників оркестру змушена була рятуватись від страшної навали за межами країни. Трагічність ситуації перших днів війни поглибила страшна звістка про втрату Вчителя – Валерія Микитовича Івка (28.02.2022).

Попри драматичні події, оркестр вкотре відроджується. 30-ліття свого творчого життя оркестр зустрів у складі, представленому здебільшого молодими послідовниками традицій школи Валерія Івка. Значно розширилась і географія їх належності – оркестр акумулював музикантів з Донецька, Луганська, Львова, Рівного, Кривого Рогу, Чернігова, Сум.

Для концерту, яким починається наступний етап творчої біографії оркестру було вибрано досить цікаву форму – виступ всіх учасників оркестру в якості солістів. Молодими музикантами втілена концептуальна ідея створення

оркестру, що замислювався як колектив солістів-віртуозів. Програму концерту склала музика А. Вівальді, А. Кореллі, Ж. Леклера – домрове звучання напрочуд органічно відтворює естетику старовини. Досить символічним відлунням блиску «попередньої епохи» життя оркестру й своєрідною присвятою Валерію Івку стало виконання молодими музикантами циклу концертів А. Вівальді «Пори року», який вперше у супроводі оркестру «Лик домер» видатний музикант з тріумфом представив на гастролях у Німеччині 1995 року. Варто зазначити, молодий «Лик домер» не втрачає своєї фірмової стильової ознаки. Зміна учасників не впливає на засади, які дозволяють шліфувати вишуканий стиль оркестру. Назвемо три базові установки в роботі з оркестром – загальна артикуляційна дисципліна, єдині принципи формування музичного мислення, усвідомлення й дотримання технології розгортання інтонаційного процесу в просторі музичного часу.

Серед репертуарних пріоритетів оркестру наразі є співпраця з молодими митцями, для яких колектив став своєрідною творчою лабораторією пошуку та реалізації сучасних форм вираження. Такий плідний взаємовплив дозволить: подолати інерцію сформованого іміджу оркестру; органічно розвиватись молодим учасникам оркестру, спираючись на ефективну й неповторну методику Валерія Івка; створювати власний почерк, відкриваючи нові шляхи розвитку домрового мистецтва. Для оркестру написано програмний цикл з елементами перформансу, прем'єра якого запланована у рамках майбутнього проекту, спрямованого на пропагування струнно-щипкового виконавства та музики сучасних українських композиторів.

Сьогодні склад оркестру представлений молодим поколінням послідовників школи Валерія Івка, переважно учнями класу С. В. Білоусової: *перші домри* – Аліна Прокопенко (Подлипенська), Ельміра Ахметова, Владислав Ульянов; *другі домри* – Анастасія Дякова, Катерина Борисова (Панасенкова); *альт* – Алла Кирилук; *тенор* – Софія Сивак, Марина Полторакова; *бас* – Антон Чеботарьов. З 2023 року до складу оркестру увійшли учні класу професора Л. Д. Матвійчук: *альт* – Анна Ізотова; *тенор* – Марія Телепнова; *бас* – Віталій Савченко. Незмінно підтримують оркестр віддані музиканти – Оксана Арманова (Земляна), Наталія Гоц (Рассолова), Дарина Гумєнюк, Анатолій Пряхін, Олексій Шевченко.

Висновки. Послідовний аналіз творчого шляху оркестру «Лик домер» як одного з унікальних явищ національного струнно-щипкового інструментального мистецтва дозволив структурувати його основні життєві віхи. Виділено два основні періоди, впродовж яких здійснювалась діяльність оркестру під керівництвом Валерія Івка у Донецьку й Києві. У Донецькому періоді простежено три етапи розвитку колективу, з певними функціями й завданнями, серед яких вирішення проблеми незатребуваності віртуозів високого гатунку й розширення репертуарної домрової палітри, вбудовування домрового мистецтва в загальноєвропейську музичну культуру. Метою Київського періоду стало: збереження традицій виконавської школи В. Івка: подвижницька діяльність у новому середовищі; залучення сучасних молодих композиторів до створення музики для домри; формування нового покоління композиторів-виконавців, здатних достойно продовжити починання своїх видатних попередників та забезпечити домрі яскраве майбутнє.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоусова С. В. Донецька школа домрового виконавства: етапи розвитку, методологічні засади, регіональна складова репертуару : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 – Музичне мистецтво / Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Київ, 2021. 212 с.
2. Варнавська В. В., Філатова Т. В. Геній української домри: портрет в ескізах. Музичне мистецтво Донбасу: вчора, сьогодні, завтра. Київ–Донецьк : Юго-Восток, 2001. С. 4–29.
3. Данилюк Я. В. Розвиток домрового виконавства в Україні в контексті відродження народної музично-інструментальної культури на порубіжжі ХХ–ХХІ століть. *Аспекти історичного музикознавства*, 2019. Вип. ХVІІІ. С. 120–140.
4. Кольц І. П. Миколаївська домрова школа в контексті становлення професійного народно-інструментального мистецтва півдня України ХХ–ХХІ століття : дис. ... док. філос. : 025. Київ, 2021. 227 с.
5. Литвинець Т. Камерний оркестр «Лик домер»: штрихи до творчого портрета. *Музичне мистецтво* : зб. наук. ст. – Донецьк—Львів: Юго-Восток, 2009. С. 27–276.
6. Черноіваненко А. Д. Академічне музично-інструментальне мистецтво як предмет музикознавчої системології. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 704 с.

REFERENCES

1. Bilousova, S. (2021). Donetska shkola domrovoho vykonavstva: etapy rozvytku, metodolohichni zasady, rehionalna skladova repertuaru [The Donetsk school of domra's performance: stages of development, methodological principles, regional component of repertoire]: PhD thesis. Kyiv : Petro Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine. [in Ukrainian].
2. Varnavs'ka, V., Filatova, T. (2001). Genii ukrayinskoyi domry: portret v eskizax [The genius of the Ukrainian domra: a portrait in sketches]. Muzychne mystecztvo Donbasu: vchora, сьогодні, завтра. Kyiv–Donecz'k : Yuho-Vostok. 4–29. [in Ukrainian].
3. Danyliuk, Ya. (2019). Rozvytok domrovoho vykonavstva v Ukraini v konteksti vidrodzhennia narodnoi muzychno-instrumentalnoi kultury na porubizhzhzi XX–XXI stolit. [The development of domra performance in Ukraine in the context of the revival of folk musical and instrumental culture at the turn of the 20th-21st centuries]. Aspekty istorychnoho muzykoznavstva. 18. 120–140. [in Ukrainian].
4. Kolts, I. (2021). Mykolaivska domrova shkola v konteksti stanovlennia profesiinoho narodno-instrumentalnoho mystetstva pivdnia Ukrainy XX–XXI stolittia [Mykolaiv domra school in the context of professional folk instrumental art of the South of Ukraine of 20th – 21st centuries]: PhD thesis. Kyiv : National Academy of Culture and Arts Management. [in Ukrainian].
5. Lytvynets, T. (2009). Kamernyi orkestr «Lyk domer»: shtrykhy do tvorchoho portreta [Lyk domer chamber orchestra touches to a creative portrait]. Muzychne mystetstvo: zb. nauk.st. Donetsk–Lviv: Yuho-Vostok. 9. 27–276. [in Ukrainian].
6. Chernoiivanenko A. D. (2021) Akademichne muzychno-instrumentalne mystetstvo yak predmet muzykoznavchoi systemolohii [Academic musical and instrumental art as a subject of musicological systemology]. Odesa: Vydavnychi dim «Helvetyka». 704 s. [in Ukrainian].